

PROCESUL DE INSTRUIRE LA FACULTATEA DE BIOLOGIE ȘI CHIMIE PRIN PRISMA ASIGURĂRII CALITĂȚII

Eugenia CHIRIAC, dr., conf. univ.

Ana ȚIGANAȘ, lector superior

Catedra Biologie Vegetală, Universitatea de Stat Tiraspol

Abstract. În acest studiu sunt scoase în evidență tendințele care se conturează în cadrul facultății de biologie și chimie în raport cu o serie de aspecte care țin de procesul de predare-învățare-evaluare: atitudinea studenților față de cursuri, prelegeri, programe de studiu, nivelul academic și profesionalismul profesorilor universitari, comunicarea și interacțiunea profesor-student, statutul profesorilor în societatea moldovenească, calitatea instruirii academice și a procesului educațional la nivel de universitate, etc.

1. Aspecte didactice privind dezvoltarea sistemului de învățământ universitar din țară și evoluția unor tendințe în cadrul facultății de biologie și chimie

În prezent, educația este plasată într-un nou context socio-cultural, iar studentul din instituția superioară, este orientat spre alegerea din mai multe alternative, a acelor care duc spre câștigul autonomiei în acțiunea personală și creșterea nivelului profesional în conformitate cu cerințele pieții muncii. Un prim element care facilitează acest lucru, în termeni de aplicabilitate îl constituie conceptul de performanță și valorile ei pedagogice. Deși, actualmente se vorbește despre centralitatea studentului în cadrul acțiunii formative, conceptul educației nu are suficiente elemente pentru ca independența și libertatea studenților să se traducă în comportamente, competențe și performanțe [1-7]. Învățământul centrat pe student are la bază o relație exemplară de colaborare profesor-student. Parteneriatul ia adesea forma unei relații de tip maestru-discipol, comunicarea directă fiind un element care influențează performanțele studenților în procesul de învățare. Orice problemă sau conflict care apare și se menține în procesul de educație între profesor-student, poate reprezenta o piedică în dezvoltarea academică a studenților. În contextul celor punctate mai sus, de exemplu, s-a determinat că majoritatea studenților – absolvenți ai ciclului I, din cadrul facultății de biologie și chimie, nu au pe deplin formate competențele care țin de autoevaluare și autodepășirea performanțelor personale înregistrate. Se observă lipsa dorinței de a persevera deoarece, subliniază ei, statutul profesorului în societate noastră, lasă mult de dorit. Cadrele didactice ale facultății noastre, conștientizează esența fenomenului de instruire academică și sunt responsabilii de bază ai activității educaționale, fiind motivați să înregistreze în procesul predare-învățare-evaluare descriptorii de performanță incluși în standardele de calitate.

Mai jos vom puncta unele aspecte care se referă la metodologia realizării studiului respectiv. Menționăm că datele prezentate în acest studiu au fost obținute în rezultatul desfășurării a 3 anchetări (chestionarele 1, 2 și 3) pe eșantioane reprezentative de studenți (346), privind calitatea programelor de studii pentru anul 2015-2016 (pe parcursul

semestrului I): ciclul I (aa.I, II, III, IV - secția zi (76 studenți), secția cu frecvență redusă (220 studenți) și ciclul II-masterat (aa.I și II (50 masteranzi). Ținem să menționăm faptul că programele includ, atât cursuri *fundamentale și de specializare*, cât și cursuri *generale și umaniste*. Per total, în procente, raportul dintre aceste discipline, reprezintă - 60% (*fundamentale și de specializare*) la 40% - (*generale și umaniste*). Itemii chestionarului 1 și 2, aplicați la secția zi, au fost elaborați de către Comisia de Asigurare a Calității din cadrul Facultății Biologie și Chimie și Consiliul de Asigurare a Calității din cadrul Universității, în conformitate cu [1-5]. La secția cu frecvență redusă s-a utilizat chestionarul 3, propus de Consiliul de Asigurare a Calității din cadrul Universității. În articolul respectiv, care este doar o parte din studiul realizat, se examinează tendințele obținute în urma analizei rezultatelor desfășurării primului chestionar.

2. Aprecieri, tendințe și rezultate

Deși Republica Moldova participă la Procesul de la Bologna din anul 2005, trecerea la noua structură și formă de organizare în învățământul superior încă nu a dat randamentul necesar, iar majoritatea obiectivelor și valorilor Procesului de la Bologna nu au obținut o largă răspândire și susținere [6,7]. Este cunoscut faptul că activitatea profesorului este orientată, în primul rând, spre cultivarea reperelor morale și dezvoltarea motivației de învățare a studenților în cadrul procesului de predare – învățare - evaluare. În acest context, chestionarele propuse, s-au elaborat în scopul evaluării nivelului de satisfacție al studenților, privind calitatea programului de studii. Itemii scot în evidență curricula, oferta de cursuri, metodele de predare – învățare - evaluare, reprezentarea studenților în structurile de conducere ale Universității, motivul alegerii studiilor la instituția dată, percepția cu privire la angajabilitate. După cum am punctat mai sus în această cercetare ne vom referi, în exclusivitate, la rezultatele obținute în urma anchetării studenților doar prin intermediul chestionarului 1, care constă din 14 itemi. Fiecare item conține cinci variante de răspuns.

Rezultatele chestionarului 1 sunt redată în diagramele de mai jos. Subliniem faptul că studenții facultății și-au exprimat opinia în raport cu fiecare profesor care este responsabil pentru o disciplină fundamentală în cadrul facultății iar în continuare, pentru a evidenția tendința care se conturează la nivel de facultate, au fost calculate mediile pentru fiecare an de studiu separat.

2.1. Cum apreciază studenții cunoștințele și calitatea explicației profesorului cât și legătura dintre teorie și practică în procesul de instruire?

Pentru a clarifica care este opinia studenților vis-a-vis de cunoștințele profesorului studenților de la secția de zi, anul I-IV, le-a fost adresată următoarea întrebare: Cum apreciați cunoștințele profesorului în domeniul respectiv (se specifică disciplina)? Fiecare din studenții chestionați putea selecta o opțiune din următoarele cinci:

- a) are cunoștințe depășite în știința domeniului respectiv;

- b) are cunoștințe fragmentare;
- c) are cunoștințe întregi, dar nu perfecte;
- d) cunoștințele sunt perfecte;
- e) cunoștințele profesorului stimulează auto-cunoașterea studenților.

După ce au fost determinate mediile răspunsurilor pentru fiecare an de studiu separat a fost obținută următoarea figură:

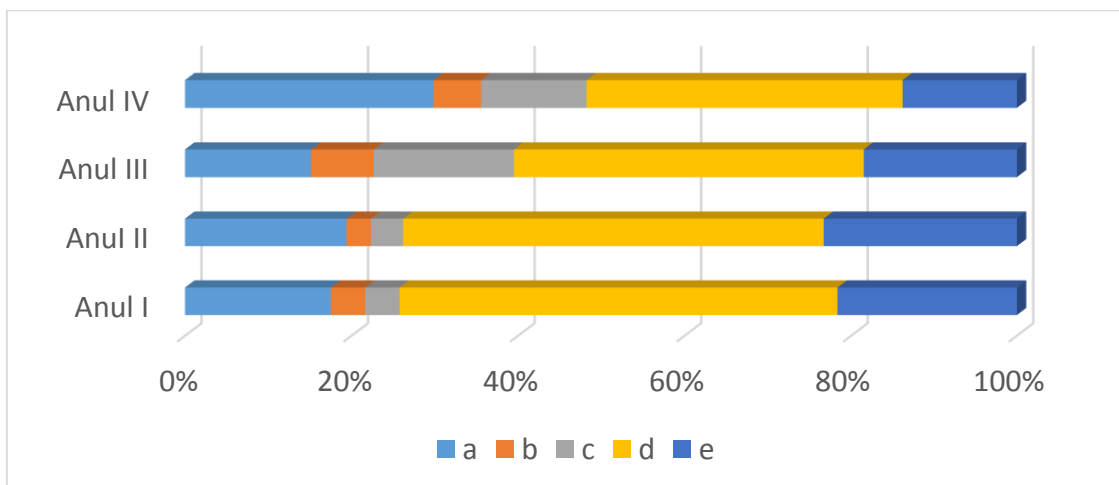

Figura 1. Aprecierea cunoștințelor profesorilor care țin discipline fundamentale în cadrul facultății

Din figura de mai sus se observă că circa 55 % din studenții anului I și II susțin că cunoștințele profesorilor sunt perfecte (opțiunea d) și la celălalt pol 20% (anul I) și 22% (anul II) consideră că profesorii au cunoștințe depășite în știința domeniului respectiv (opțiunea a) ori posedă cunoștințe fragmentare (opțiunea b). Studenții anului III deja mai puțin cred, că profesorii au cunoștințe perfecte la disciplinele fundamentale. Doar 42% din studenți consideră că profesorii au cunoștințe perfecte (opțiunea d) și circa 18% din ei susțin că profesorii au cunoștințe întregi, dar nu perfecte (opțiunea c). Studenții anului IV acumulând cunoștințe și experiențe pe parcursul anilor de studii, analizează mai critic activitatea profesorului. Astfel, 37 % din studenți susțin că profesorii au cunoștințe depășite în știința domeniului respectiv ori posedă cunoștințe fragmentare. Doar circa 38% din studenți mai cred că cunoștințele profesorilor sunt perfecte (opțiunea d). În așa mod putem observăm că numărul studenților în anul IV care consideră că cunoștințele profesorilor sunt perfecte, comparativ cu cei din anul I și II, sunt cu 17% mai puțini.

În scopul clarificării calității explicațiilor profesorilor, studenților facultății li s-a dat posibilitatea să selecteze următoarele 5 opțiuni:

- a) rar accesibile;
- b) accesibile în principiu;
- c) des accesibile, dar cu unele inexactități;
- d) accesibile;

e) foarte accesibile.

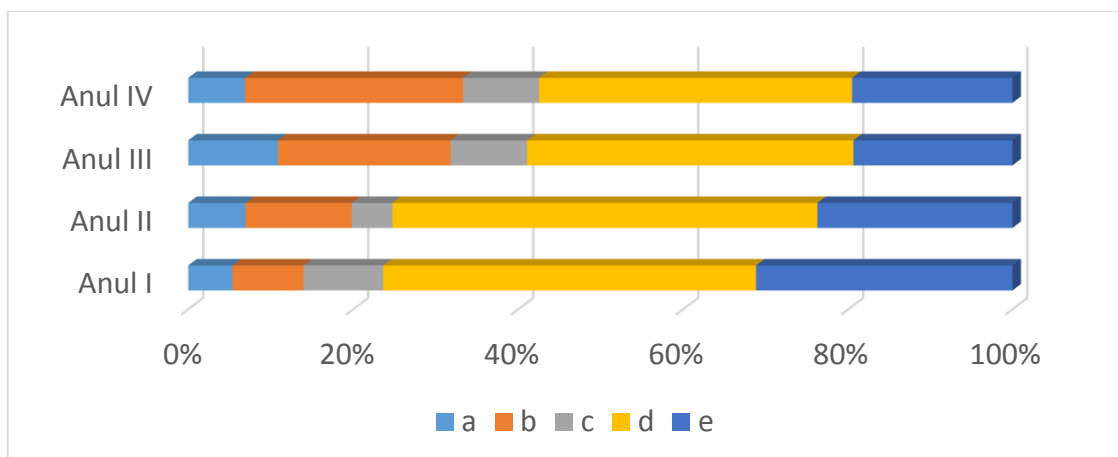

Figura 2. Despre calitatea explicațiilor date de profesor în procesul de studiu

Din figura de mai sus observăm că circa 79% din studenții anului I, și 77% din studenții anului II, consideră că calitatea explicațiilor date de profesori sunt accesibile (opțiunea d) și foarte accesibile (opțiunea e). Studenții susțin că explicațiile profesorului sunt adaptate în funcție de circumstanțe, prezentând materia într-o manieră adecvată, determinându-i să o înțeleagă. În anul III și IV, studenții deja privesc mai critic prestația profesorilor și, astfel, aproximativ 60% din ei consideră că explicațiile date de profesori sunt accesibile (opțiunea d) și foarte accesibile (opțiunea e). Restul, 40% din studenți socot că calitatea explicațiilor sunt rar accesibile (opțiunea a), accesibile în principiu (opțiunea b) și des accesibile, dar cu unele inexactități (opțiunea c).

În continuare este necesar de subliniat că majoritatea covârșitoare a studenților de la facultate (cel mai mic procentaj fiind înregistrat la anul IV, circa 70%), consideră că profesorii aduc în timpul expunerii materialului, exemple din viața reală, leagă suficient teoria cu practica și modelele teoretice, prezentate de ei, reușit unesc faptele reale, clarifică sensul și le explică. Un fapt îmbucurător. Considerăm că este necesar de menținut și de dezvoltat această tendință a profesorilor de la facultate.

2.2. Cum apreciază studenții posibilitățile de a participa în discuții cu profesorii, utilizarea diverselor metode în expunerea materialului și felul cum se desfășoară lucrările practice la facultate?

Pentru a lămurii care este atitudinea studenților în raport cu posibilitățile reale de a participa în discuțiile cu profesorul în timpul orelor auditoriale, studenților chestionați li s-a propus să selecteze o opțiune din următoarele cinci:

- a) posibilități, practic nu există;
- b) posibilități sunt, dar ele sunt episodice;
- c) profesorul nu ascultă atent răspunsurile studenților;
- d) profesorul comunică numai cu unii studenți;
- e) profesorul creează condiții de participare în discuții cu fiecare student.

Determinând mediile răspunsurilor pentru fiecare an de studiu, separat a fost obținută următoarea figură:

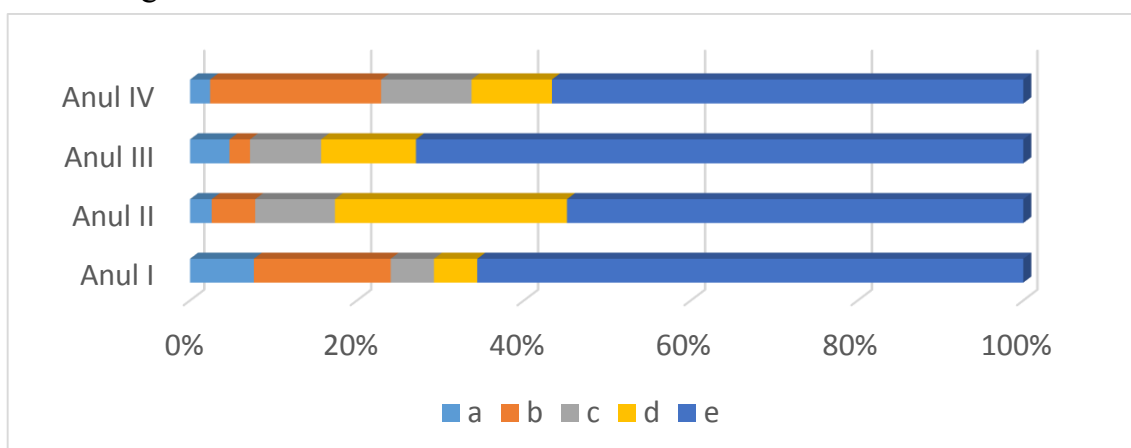

Figura 3. Despre posibilitatea de a participa în discuțiile cu profesorul în procesul de studiu

Din figura de mai sus observăm că aproximativ 65% din studenții anului I, 58% din studenții anului II, 75 % din studenții anului III și 59% din studenții chestionați din anul IV, sunt de părerea, că studenții facultății Biologie și chimie, au posibilități reale de a participa în discuțiile cu profesorul în timpul orelor auditoriale și profesorul creează condiții de participare în discuții cu fiecare student (opțiunea e). Considerăm că acest fapt este un indicator suficient de bun. Astfel, după cum menționează studenții, discuțiile dintre profesor și studenți sunt directe, bazate pe susținere, încredere și colaborare.

Analizând datele din Tabelul 1 vom clarifica cum studenții apreciază utilizarea diverselor metode în expunerea materialului de către profesori.

Tabelul 1. Aprecierea utilizării diverselor metode în expunerea materialului

Opțiuni	Anul I	Anul II	Anul III	Anul IV
<i>a) folosește unele și aceleași metode</i>	10%	8%	30%	32%
<i>b) utilizează diverse metode, dar nu totdeauna reușit</i>	12%	8%	9%	10%
<i>c) suficient utilizează diverse metode</i>	21%	13%	12%	21%
<i>d) metodele de expunere a materialului sunt reușite</i>	26%	42%	21%	16%
<i>e) profesorul foarte reușit folosește diverse metode, de regulă, de fiecare dată interesante.</i>	30%	28%	24%	22%

Examinând informația din tabelul 1 sesizăm că studenții din anul III (circa 30%) și studenții din anul IV (circa 32%) sunt de opinia că profesorul folosește unele și aceleași metode în procesul de studiu. Totuși, cei mai mulți studenți din anul I (circa 26%) și anul

II (circa 42%) consideră că metodele de expunere a materialului, de către profesor, sunt reușite. Este necesar de subliniat că dacă calculăm media (pentru opțiunea e), circa 26% din studenții de la facultatea consideră că profesorii foarte reușit folosesc diverse metode, de regulă, de fiecare dată interesante.

Modul în care profesorii transmit informația către studenți, cât și mijloacele și metodele prin care se realizează comunicarea cu aceștia se bazează încă în mare măsură pe sistemul tradițional. Transmiterea informației către studenți prin discursul tradițional în care dinamica comunicării devine una limitată, nu mai corespunde necesităților și profilului studentului secolului XXI – un student care așteaptă să fie surprins și captivat prin creativitatea și inovația metodelor de predare, însoțite, de preferat, de o bază tehnologică și exemple relevante. În acest context, studenții din anii III și IV înclină să creadă că profesorii universitari mai au de recuperat la acest compartiment.

În scopul clarificării felului cum se desfășoară lucrările practice, dacă completează și aprofundează cunoștințele teoretice, studenții facultății au avut posibilitatea să aleagă una din următoarele 5 opțiuni:

- a) practic nu completează și nu aprofundează cunoștințele teoretice;
- b) contribuie la aceasta foarte rar;
- c) contribuie la aceasta, dar unele aspecte rămân neargumentate;
- d) contribuie la aceasta;
- e) mult contribuie la aceasta.

Determinând mediile răspunsurilor pentru fiecare an de studiu separat a fost obținută următoarea figură:

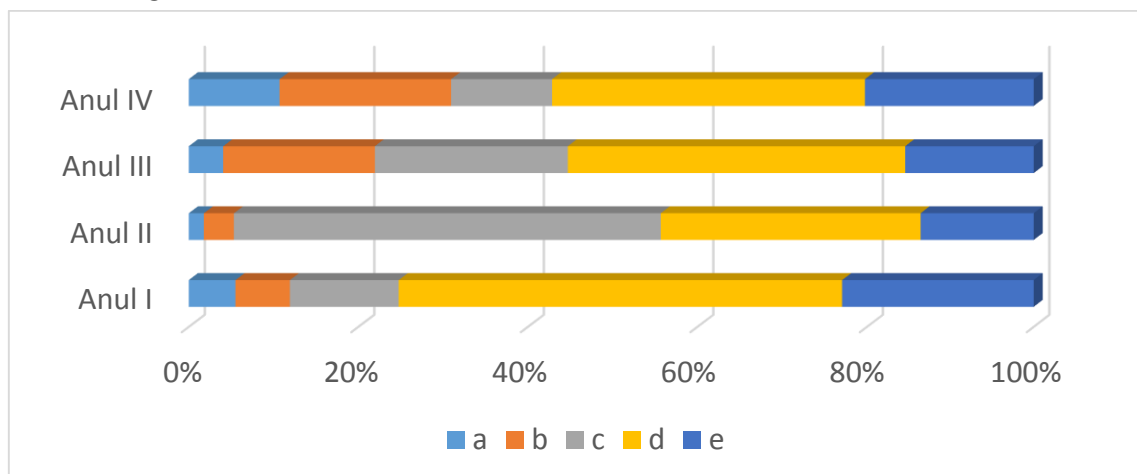

Figura 4. Despre felul cum se desfășoară lucrările practice

Din figura de mai sus observăm că majoritatea studenților din anul I, III și IV (cu excepția anului II) consideră că lecțiile practice contribuie la completarea și aprofundarea cunoștințelor teoretice (opțiunea d) și mult contribuie la aceasta (opțiunea e) respectiv: 78%, 58% și 59%. Și doar 45% din anul II sunt de aceeași părere. Conform planului de învățământ, unitățile de curs, includ lucrări de laborator și ieșiri în teren (seminare).

Studentii anului I, consideră că profesorul aprofundează cunoștințelor teoretice la desfășurarea lucrărilor practice, iar studenții anilor II, III, IV, pe lângă aceasta sunt de părerea, că unele aspecte rămân neargumentate.

2.3. Cum apreciază studenții receptivitatea profesorilor, obiectivitatea lor și ajutorul acordat studenților în procesul de auto-afirmare?

Opinia studenților, referitor la receptivitatea profesorilor în cazul când studenții se adresează după consultații individuale și de grup, în afara orelor auditoriale, este pozitivă. Astfel, studenții anilor I, II, III și IV în proporție, respectiv, de circa 78%, 82%, 70 și 72% consideră că profesorii sunt receptivi și foarte receptivi. La alt pol există studenții, în proporție de 10% (anul I), 9% (anul II), 17% (anul III), 20% (anul IV) care sunt de opinia că profesorii facultății sunt nereceptivi și puțin receptivi.

În așa mod putem conchide că receptivitatea profesorilor din cadrul facultății este apreciată pozitiv mai bine de 70% din studenți. Un indicator foarte bun. În același timp trebuie să punctăm faptul că în anii III și IV de studii circa 17% din studenți au o atitudine mai critică în raport cu receptivitatea profesorilor. Tendința respectivă urmează să fie examinată mai amănunțit în cadrul catedrelor de la facultate.

Pentru a elucida cât de obiectiv apreciază profesorul, capacitățile și performanțele studenților li s-a propus să selecteze una din următoarele 5 opțiuni:

- a) nu-i obiectiv;
- b) este obiectiv, dar are “favoriții săi”;
- c) e obiectiv, doar cu unii studenți;
- d) e obiectiv;
- e) e foarte obiectiv.

Examinând rezultatele chestionării a fost obținută următoarea figură:

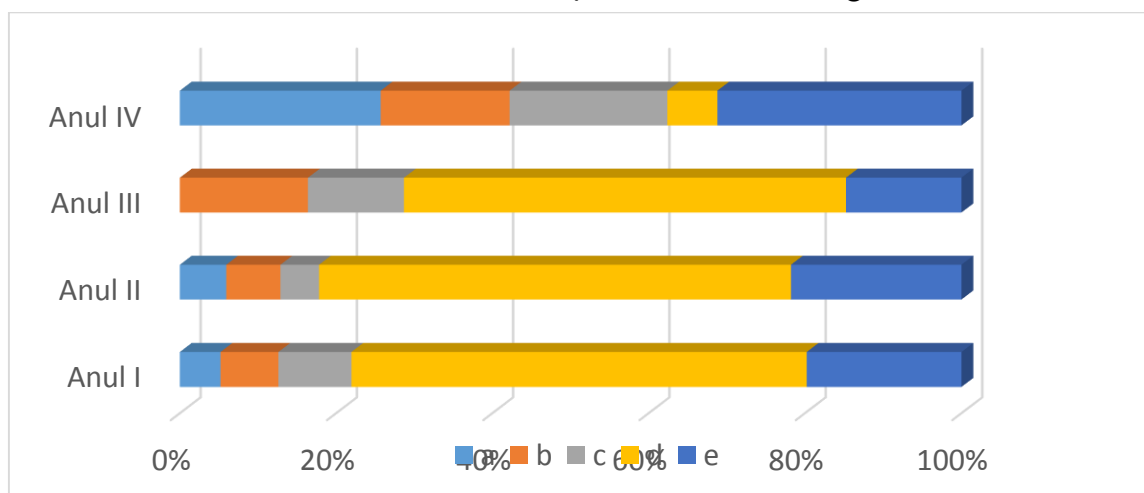

Figura 5. Despre obiectivitatea profesorilor

Este interesant de observat, din figura de mai sus, că studenții anilor I, II și III consideră că profesorii sunt obiectivi și foarte obiectivi în proporție, respectiv, de circa 80%, 83% și 76%. În schimb, numai 40% din studenții anului IV sunt de aceeași opinie. Cealți studenți din anul IV au următoarele opinii: aproximativ 23% socot că profesorii nu sunt obiectivi; 17% consideră că profesorul este obiectiv, dar are “favoriții săi” iar 18% socot că profesorii sunt obiectivi doar cu unii studenți. Un subiect extrem de sensibil care urmează să fie examinat de conducerea facultății.

Pentru a lămuri dacă profesorii acordă ajutor studenților în probleme de auto-afirmare și educarea încrederii în forțele proprii, studenților chestionați li s-a propus să selecteze o opțiune din următoarele cinci: a) nu acordă; b) acordă puțin ajutor; c) acordă doar la insistența studenților; d) acordă ajutor; e) nici o adresare a studenților nu rămâne fără atenția cuvenită.

Determinând mediile răspunsurilor pentru fiecare an de studiu separat a fost obținută următoarea figură:

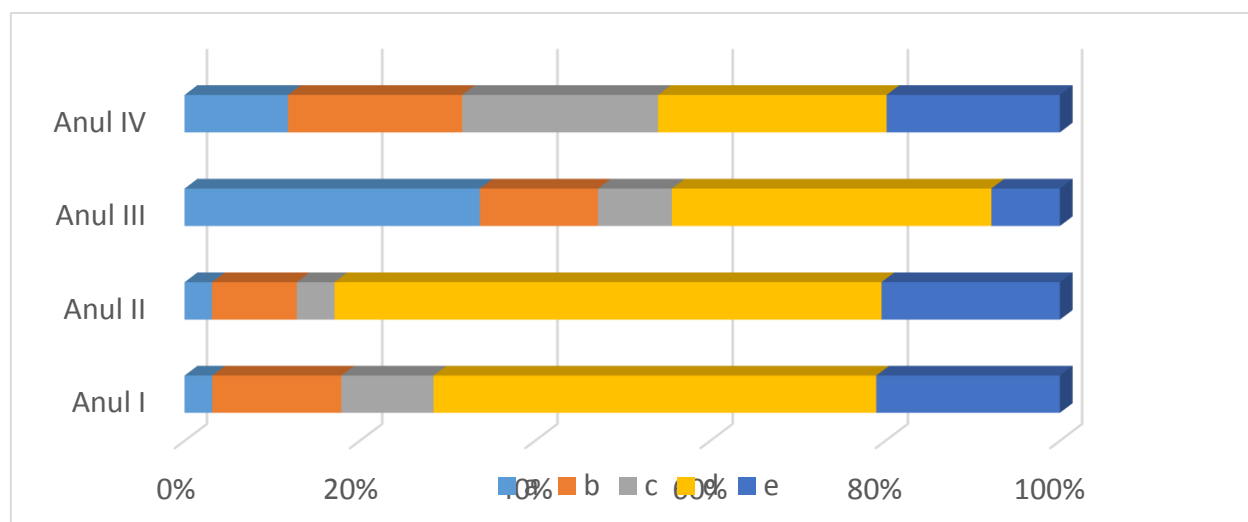

Figura 6. Despre ajutorul acordat de profesori studenților în materie de auto-afirmare și educarea încrederii în forțele proprii

Sesizăm faptul că la subiectul respectiv studenții anilor I și II au o opinie cu mult mai bună decât studenții anilor III și IV. Astfel, circa 72% din studenții anului I și aproximativ 82% din studenții anului II consideră că profesorii facultății acordă ajutor și nici o adresare a studenților nu rămâne fără atenția cuvenită. Altfel percep lucrurile studenții anului III și IV. Pozitiv și optimist văd lucrurile doar 44% (anul III) și 46% (anul IV). În schimb 56% din studenții anului III și 54% din studenții anului IV socot că profesorii nu acordă de loc ajutor sau acordă puțin ajutor ori acordă doar la insistența studenților. Observăm că la anul III mai mult de 30% sunt de opinia că *profesorii nu acordă de loc ajutor studenților în materie de auto-afirmare și educarea încrederii în forțele proprii*. Considerăm că este o

problemă ce trebuie discutată în cadrul facultății cu implicarea psihologilor versați în acest domeniu.

2.4. Cum apreciază studenții calitățile profesorului?

În scopul clarificării ce calități ale profesorului în activitatea studiere–cercetare, sunt un exemplu pentru studenți, studenților- chestionați li s-a propus să aleagă una din următoarele 5 opțiuni:

- a) competența în materia predată;
- b) accesibilitatea expunerii materialului;
- c) asigură legătura teoretică cu practica;
- d) organizează discuții pentru a stimula interesul cognitiv al studenților;
- e) receptivitatea, atenția față de adresările studenților.

Procesând răspunsurilor chestionării pentru fiecare an de studiu a fost obținută următoarea figură:

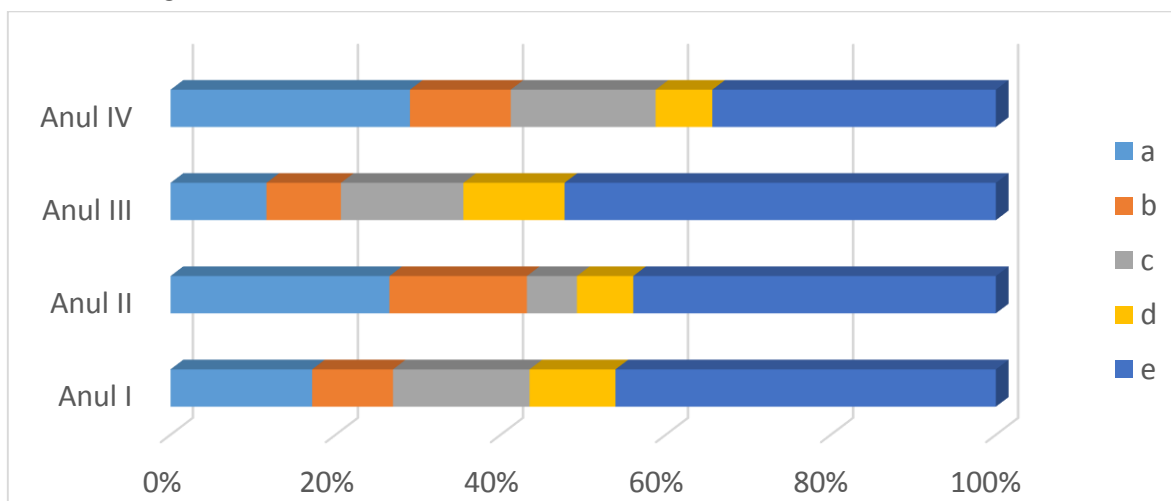

Figura 7. Despre calitățile apreciate de studenți

Din figura de mai sus observăm că mai bine de 50% din studenții anului I (58%), II (54%) și III (64%) consideră că cele mai apreciate calități ale profesorilor țin de organizarea discuțiilor pentru a stimula interesul cognitiv al studenților și, după cum s-a mai menționat, receptivitatea și atenția față de adresările studenților. De aceeași opinie sunt și studenții anului IV în proporție doar de 42%. Remarcăm faptul că aproximativ 28% din studenții anului IV sunt de părerea că competența în materia predată este una din cele mai apreciate calități ale profesorilor și poate fi un exemplu pentru ei. Majoritatea studenților consideră că profesorul în activitatea studiere – cercetare sunt competenți în materia predată, iar materialul expus este accesibil, asigurând legătura teoretică cu practica și organizează discuții pentru a stimula interesul cognitiv al studenților, fiind un exemplu pentru ei. Analizând datele din Tabelul 2 vom clarifica care sunt calitățile negative ale profesorilor din cadrul facultății de biologie și chimie.

Tabelul 2. Evidențierea calităților negative ale profesorilor

Opțiuni	Anul I	Anul II	Anul III	Anul IV
<i>a) lipsa de sinceritate</i>	12%	12%	12%	22%
<i>b) nepăsarea față de studenți</i>	13%	32%	24%	24%
<i>c) brutalitatea</i>	20%	6%	14%	16%
<i>d) lipsa modestiei</i>	14%	27%	21%	13%
<i>e) amenințările de a se răzbuna</i>	41%	23%	29%	25%

Examinând informația din tabelul 2, observăm că studenții din anul I (circa 41%) consideră amenințările care vin din partea profesorilor reprezintă calitatea negativă cea mai vizibilă, după care urmează brutalitatea (circa 20%), lipsa modestiei (14%) și nepăsarea față de studenți (13%). Pentru studenții anului II cusurul cel mai mare din partea profesorilor este nepăsarea față de studenți (32%), urmată de lipsa modestiei (27%) și amenințările de a se răzbuna (23%). Studenții anului III văd viciile cele mai mari în raport cu profesorii amenințările de a se răzbuna (29%), nepăsarea față de studenți (24%) și lipsa modestiei (21%). În viziunea studenților din ultimul an, anul IV, metehnele cele mai pronunțate ale profesorilor se referă la amenințările de a se răzbuna (25%), nepăsarea față de studenți (24%) și lipsa de sinceritate (22%). În așa fel putem conchide că amenințările de a se răzbuna din partea profesorilor (media pe facultate reprezintă circa 30%) cât și nepăsarea față de studenți (media este aproximativ 23%) sunt metehnele cele mai evidente ale profesorilor de la facultate. Pentru a redresa situația la acest compartiment credem că sunt necesare de luat mai multe măsuri din partea conducerii facultății și, în același timp, de organizat o serie de seminare, traininguri cu implicarea psihologilor și experților în domeniu pentru a depăși problemele remarcate de studenți.

3. Concluzii și recomandări

3.1. Chestionarea studenților din cadrul facultății de biologie și chimie este foarte importantă pentru creșterea calității procesului didactic din mai multe puncte de vedere. Astfel, considerăm noi, examinarea opiniilor studenților, în raport cu diverse aspecte metodico-științifice este semnificativă pentru:

- creșterea eficacității și eficienței managementului facultății, în mod special, creșterea calității activităților fundamentale desfășurate de Consiliul facultății, catedre și decanat;
- direcționarea eforturilor corpului profesoral spre obiective foarte concrete care se referă la: cunoștințele și calitatea explicației profesorului; legătura dintre teorie și practică în procesul de instruire; posibilitățile de a participa în discuții cu profesorii; utilizarea diverselor metode în expunerea materialului; calitatea desfășurării lucrărilor practice la facultate; receptivitatea profesorilor,

- obiectivitatea lor și ajutorul acordat studenților în procesul de auto-afirmare; calitățile profesorului în activitatea de studiere–cercetare.
- 3.2. Aprecierea, de către studenți, a cunoștințelor profesorilor care țin discipline fundamentale în cadrul facultății, este destul de înaltă. Astfel, studenții anului I, II, III și IV consideră respectiv, în proporție de 75%, 73%, 64% și 54% că cunoștințele profesorilor sunt perfecte și cunoștințele respective stimulează auto-cunoașterea studenților. Este necesar de menționat totuși că studenții anului III, IV deja mai puțin cred că profesorii au cunoștințe perfecte la disciplinele fundamentale. Mai mult chiar, studenții anului IV, de exemplu, în proporție de 38%, sunt de opinia că profesorii au cunoștințe depășite în știința domeniului respectiv ori posedă cunoștințe fragmentare.
 - 3.3. Calitatea explicațiilor date de profesor în procesul de studiu este apreciată în felul următor: circa 79% din studenții anului I, și 77% din studenții anului II, consideră că calitatea explicațiilor date de profesori sunt accesibile și foarte accesibile. Studenții susțin că explicațiile profesorului sunt adaptate în funcție de circumstanțe, prezentând materia într-o manieră adecvată, determinându-i să o înțeleagă. În anul III și IV, studenții deja privesc mai critic prestația profesorilor și, astfel, aproximativ 60% din ei consideră că explicațiile date de profesori sunt accesibile și foarte accesibile. Restul, 40% din studenți socot că calitatea explicațiilor sunt rar accesibile, accesibile în principiu și des accesibile, dar cu unele inexactități.
 - 3.4. Aproximativ 65% din studenții anului I, 58% din studenții anului II, 75 % din studenții anului III și 59% din studenții chestionați din anul IV, sunt de părerea, că studenții facultății Biologie și chimie, au posibilități reale de a participa în discuțiile cu profesorul în timpul orelor auditoriale și profesorul creează condiții de participare în discuții cu fiecare student.
 - 3.5. Despre lecțiile practice. Majoritatea studenților din anul I, III și IV (cu excepția anului II), în proporție de 78%, 58% și 59%, consideră că lecțiile practice contribuie ori contribuie mult la completarea și aprofundarea cunoștințelor teoretice. Și numai 45% din anul II au același punct de vedere. Rămâne de continuat analiza desfășurării lecțiilor practice la studenții din anul II, care punctează un punct de vedere diferit comparativ cu ceilalți studenți din cadrul facultății.
 - 3.6. Putem conchide că receptivitatea profesorilor din cadrul facultății este apreciată pozitiv mai bine de 70% din studenți. Un indicator foarte bun. În același timp trebuie să subliniem faptul că în anii III și IV de studii circa 17% din studenți au o atitudine mai critică în raport cu receptivitatea profesorilor. Tendința respectivă urmează să fie examinată mai amănunțit în cadrul catedrelor de la facultate.
 - 3.7. Despre obiectivitatea profesorilor. Tragem concluzia că studenții anilor I, II și III consideră că profesorii sunt obiectivi și foarte obiectivi în proporție, respectiv, de circa 80%, 83% și 76%. În schimb, numai 40% din studenții anului IV sunt de aceeași

opinie. Considerăm că este necesar de analizat și de clarificat de ce se întâmplă aceste modificări de opinii a studenților în anul IV.

- 3.8. Cu privire la ajutorul acordat de profesori studenților în materie de auto-afirmare și educarea încrederii în forțele proprii studenții anilor I și II au o opinie cu mult mai bună decât studenții anilor III și IV. Astfel, circa 72% din studenții anului I și aproximativ 82% din studenții anului II consideră că profesorii facultății acordă ajutor și nici o adresare a studenților nu rămâne fără atenția cuvenită. Altfel percep lucrurile, studenții anului III și IV. Pozitiv și optimist văd lucrurile doar 44% (anul III) și 46% (anul IV). În schimb 56% din studenții anului III și 54% din studenții anului IV socot că profesorii nu acordă de loc ajutor sau acordă puțin ajutor ori acordă doar la insistența studenților.
- 3.9. Referitor la calitățile apreciate de studenți. În contextul respectiv, circa 58% (anul I), 54% (anul II) și 64% (anul III), consideră că cele mai apreciate calități ale profesorilor țin de organizarea discuțiilor pentru a stimula interesul cognitiv al studenților și, după cum s-a mai menționat, receptivitatea și atenția față de adresările studenților. De aceeași opinie sunt și studenții anului IV, doar că în proporție de 42%.
- 3.10. Despre calitățile negative ale profesorilor. Putem conchide că amenințările de a se răzbuna, care vin din partea profesorilor (media pe facultate reprezintă circa 30%), cât și nepăsarea față de studenți (media este aproximativ 23%) sunt metehnele cele mai evidente și fregvente, scoase în evidență de studenții facultății. Pentru a redresa situația la acest compartiment credem că sunt necesare de adoptat măsuri concrete din partea conducerii facultății.

Autorii articolului aduc sincere mulțumiri dlui Liubomir Chiriac, dr. hab., profesor universitar, pentru disponibilitatea de care a dat dovadă, pentru propunerile eficiente, sfaturile pertinente și sprijinul acordat, la realizarea acestei lucrări.

Bibliografie:

1. Codul educației al Republicii Moldova, Publicat : 24.10.2014 în Monitorul Oficial Nr. 319-324; *Modificat LP138 din 17.06.16, MO184-192/01.07.16 art.401; în vigoare 01.07.16*
2. Codul de etică al cadrului didactic, APROBAT prin Ordinul ministrului educației nr. 861 din 07 septembrie 2015
3. Strategia de dezvoltare a facultății de biologie și chimie, anul 2016.
4. Tendințe actuale în învățământului superior din Republica Moldova. Reflecții ale membrilor echipei de Experți Naționali în Reforma Învățământului Superior din cadrul Programului Erasmus, Ediția 2015

5. Hotărârea Guvernului nr. 191 din 22 aprilie 2015 Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional
6. Recommendation of the European Parliament and of the Council of 15 February 2006 on further European cooperation in quality assurance in higher education (2006/143/EC).
7. The framework of qualifications for the European Higher Education Area. Bologna Working Group on Qualification Framework <http://www.bologna-Bergen2005.no>